

natuurpunt

Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Krien Hansen – dienst beleid
Verenigingsraad Natuurpunt Oost Brabant
27 oktober 2017

Wanneer?

natuurpunt

Vlaanderen

Zoeken

Overzicht tijdstip verkiezingen

De laatste verkiezingen vonden plaats op zondag 25 mei 2014 (federale, regionale en Europese verkiezingen). De eerstvolgende verkiezingen worden gehouden op zondag 14 oktober 2018. Hieronder vindt u per bestuursniveau hoe vaak de verkiezing plaats vindt en wanneer de volgende verkiezing zal worden gehouden.

Bestuursniveau	Hoe vaak?	Volgende keer
Gemeentelijk (+districten Antwerpen)	om de 6 jaar	zondag 14 oktober 2018
Provinciaal	om de 6 jaar	zondag 14 oktober 2018
Vlaams (regionale verkiezingen)	om de 5 jaar	2019
Federaal	om de 5 jaar	2019
Europees	om de 5 jaar	2019

Basismemorandum Natuurpunt

Basismemorandum Natuurpunt

Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Biedt inspiratie / kader

- voor afdelingen/werkgroepen
- voor contacten met studiediensten nationale partijen

Gemeenteraadsverkiezingen 2018 starten nu

Weergeven

Bewerken

Revisies

Ga nu aan de slag!

- » Maak nu een [memorandum](#) met daarin de belangrijkste eisen aan je lokaal bestuur
- » Bezorg het aan de politici in je gemeente.
- » Nodig politici uit op een activiteit om je punten kracht bij te zetten.

Op zondag 14 oktober 2018 trekt Vlaanderen naar de stembus voor zowel de gemeentelijke- als provinciale verkiezingen. Dat wil zeggen dat vanaf januari 2019 het gemeentelijk en provinciaal natuurbeleid in grote lijnen vast ligt voor de volgende 6 jaar. Willen we ervoor zorgen dat natuur een volwaardige plaats heeft in dat beleid, moeten we nu starten met beleidswerk.

Op deze pagina vind je de nodige info om een plan van aanpak te bezorgen aan de politici van jouw gemeente. Zo zorgen we ervoor dat onze eisen rond natuur maximaal worden opgenomen in het bestuursakkoord van jouw gemeente.

Voorbeeldmemorandum Natuurpunt

Gebruik het basismemorandum van Natuurpunt als inspiratie voor jouw afdelingsmemorandum.

Meer info

Laat je inspireren

Praktijkvoorbeelden Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Veelgestelde vragen

Downloads

Focus op intern traject

 Natuurpunt campagne GRV2018: doel?

 Lokaal beleidswerk GRV 2018

belangrijke momenten

BBC-cyclus

 Lokaal memorandum

 Uitwisseling ervaringen

natuurpunt

Doel van de campagne

1. Natuurthema's worden opgenomen in lokale verkiezingsprogramma's + beleidsakkoorden
2. Vrijwilligers gebruiken campagne als hefboom om goede politieke relaties op te bouwen

Tijdslijn

natuurpunt

	2017												2018												2019
	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan - feb		
bespreking in afdelingen/werkgroepen: plan van aanpak																									
vrijwilligersopleiding																									
opmaak lokale memoranda + actieplannen																									
uitwisseling met collega- afdelingen over aanpak																									
sjablonen met campagnebeeld beschikbaar																									
memoranda 13 centrumsteden & minstens 47 afdelingen af																									
minstens 60 lokale actieplannen klaar																									
lokale politieke contacten met memoranda																									
50 000 affiches in het straatbeeld																									
60 lokale acties (bvb. fietstocht langs natuurgebied)																									
60 natuurgebieden met zichtbaar campagnebeeld																									
20 debatavonden																									
gemeenteraadsverkiezingen (14/10)																									
lokale politieke contacten																									
60 kennismakingen met schepen van natuur																									

Campagne loopt verder na verkiezingen

Lokaal beleidswerk GRV 2018

natuarpunt

Een stukje theorie

Lokaal beleid = wie?

natuurpunt

3 belangrijke campagnemomenten

Natuurpunt voorstellen zichtbaar in:

1. Verkiezingsprogramma's politieke partijen (**2018**)
2. Bestuursakkoord (**2018-2019**)
3. Meerjarenplan én *financieel plan BBC-cyclus* (**2019**)

1. Verkiezingsprogramma's

Opgesteld in najaar 2017 – voorjaar 2018

- Basis voor campagne politieke partij
- Basis voor onderhandelingen indien partij in coalitie zit

Doel:	Natuurpunt aanbevelingen opgenomen in verkiezingsprogramma's politieke partijen
-------	---

Tip = neem contact op met elke politieke partij voor eind 2017

2. Bestuursakkoord

Opgesteld na 14 oktober 2018

- Akkoord tussen meerderheidspartijen
- Basis voor meerjarenplan & financieel plan

Doel:	Natuurpunt aanbevelingen opgenomen in bestuursakkoord
-------	---

Tip = neem contact op lijsttrekkers voor & onmiddellijk na 14 oktober 2018 (coalitiepartners)

3. Meerjarenplan

Sinds 2010 regels over
strategische planning & financieel beheer
= Beleids- en beheerscyclus (BBC)

Belangrijke elementen:

- Meerjarenplan, budget en jaarrekening
- Verplicht inhoudelijk kader voor beleidsrapport

Kern BBC cyclus = meerjarenplan

- Wordt opgemaakt in 2019
 - Geldt tot 1ste jaar na volgende verkiezingen (2026)
 - Kan jaarlijks aangepast worden (ook budget)
- 2 delen:
 - Strategische nota met prioritaire beleidsdoelstellingen
 - Financiële nota
- Goedgekeurd door gemeenteraad
(ook aanpassingen)

Beleidsdomeinen en -velden in meerjarenplan

Indeling in beleidsdomeinen

Gemeente Sint-Katelijne-Waver

- Algemene financiering
- Algemeen bestuur en ondersteunende diensten
- Burger, samenleving en sociaal beleid
- Jeugd, sport, cultuur en vrije tijd
- Grondgebiedszaken
- Veiligheid

Indeling in beleidsdomeinen

Stad Lier

- Algemene financiering
- Algemeen bestuur
- Burgerzaken
- Economie en ondernemen
- Ruimtelijke organisatie
- Vrije tijd
- Welzijn

Indeling in beleidsdomeinen

Stad Aalst

- Algemene financiering
- Algemeen bestuur
- Zich verplaatsen en mobiliteit
- **Natuur en milieubeheer**
- Veiligheidszorg
- Ondernemen en werken
- Wonen en ruimtelijke ordening
- Cultuur en vrije tijd
- Leren en onderwijs
- Zorg en opvang

Beleidsdomeinen en -velden in meerjarenplan

Verplichte beleidsvelden uit [MB](#) !

Natuur en milieubeheer

- 0300 Ophalen en verwerken van huishoudelijk afval
- 0309 Overig afval- en materialenbeheer
- 0310 Beheer van regen- en afvalwater
- 0319 Overig waterbeheer
- 0320 Sanering van bodemverontreiniging
- 0329 Overige vermindering van milieuverontreiniging
- 0340 Aankoop, inrichting en beheer van natuur, groen en bos
- 0341 Erosiebestrijding
- 0349 Overige bescherming van biodiversiteit, landschappen en bodem
- 0350 Klimaat en energie
- 0380 Participatie en sensibilisatie
- 0381 Geïntegreerde milieuprojecten
- 0390 Overige milieubescherming

Ook andere beleidsvelden kunnen relevant zijn

Overige relevante beleidsvelden

natuarpunt

Zorg en opvang

- 0900 Sociale bijstand
- 0901 Voorschotten
- 0902 Integratie van personen met vreemde herkomst
- 0903 Lokale opvanginitiatieven voor asielzoekers
- 0904 Activering van tewerkstelling
- 0905 Dienst voor juridische informatie en advies
- 0909 Overige verrichtingen inzake sociaal beleid
- 0910 Woningen voor personen met een handicap
- 0911 Diensten en voorzieningen voor personen met een handicap
- 0912 Overige activiteiten inzake ziekte en invaliditeit
- 0920 Werkloosheid
- 0930 Sociale huisvesting
- 0940 Jeugdvoorzieningen
- 0941 Gezinsvervangende tehuizen
- 0942 Onderhoudsgelden
- 0943 Gezins hulp
- 0944 Opvoedingsondersteuning
- 0945 Kinderopvang
- 0946 Thuisbezorgde maaltijden
- 0947 Klusjesdienst
- 0948 Poetsdienst
- 0949 Overige gezins hulp
- 0950 Ouderenwoningen
- 0951 Dienstencentra
- 0952 Assistentiewoningen
- 0953 Woon- en zorgcentra
- 0954 Dagzorgcentra
- 0959 Overige verrichtingen betreffende ouderen
- 0980 Sociale geneeskunde
- 0982 Ziekenhuizen
- 0983 Andere verpleeg- en verzorgingsinrichtingen
- 0984 Ontsmetting en openbare reiniging
- 0985 Gezondheidspromotie en ziektepreventie
- 0986 Eerstelijnsgezondheidszorg
- 0989 Overige dienstverlening inzake volksgezondheid
- 0990 Begraafplaatsen
- 0991 Crematoria
- 0992 Lijkbezorging

Wonen en ruimtelijke ordening

- 0600 Ruimtelijke planning
- 0610 Gebiedsontwikkeling
- 0620 Grondbeleid voor wonen
- 0621 Bestrijding van krotwoningen
- 0622 Woonwagenterreinen
- 0629 Overig woonbeleid
- 0630 Watervoorziening
- 0640 Elektriciteitsvoorziening
- 0650 Gasvoorziening
- 0660 Communicatievoorzieningen
- 0670 Straatverlichting
- 0680 Groene ruimte
- 0690 Overige nutsvoorzieningen

Cultuur en vrije tijd

- 0700 Musea
- 0701 Cultuurcentrum
- 0702 Schouwburg, concertgebouw, opera
- 0703 Openbare bibliotheken
- 0704 Letterkunde, gespecialiseerde bibliotheken
- 0705 Gemeenschapscentrum
- 0709 Overige culturele instellingen
- 0710 Feesten en plechtigheden
- 0711 Openlucht recreatie
- 0712 Festivals
- 0719 Overige evenementen
- 0720 Monumentenzorg
- 0721 Archeologie
- 0729 Overig beleid inzake het erfgoed
- 0739 Overig kunst- en cultuurbeleid
- 0740 Sport
- 0750 Jeugd
- 0790 Erediensten
- 0791 Niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen

Zich verplaatsen en mobiliteit

- 0200 Wegen
- 0210 Openbaar vervoer
- 0220 Parkeren
- 0290 Overige mobiliteit en verkeer

Financieel plan op basis van meerjarenplanning

Financiële vragen *tijdens* legislatuur:

- Budgetwijziging: moet goedgekeurd worden door gemeenteraad
- Interne kredietaanpassing: goedgekeurd door college (enkel indien dit binnen meerjarenplan valt)

→ **Opname voorstellen in meerjarenplanning belangrijk!**

Jaarlijkse evaluatie

- Jaarrekening wordt jaarlijks goedgekeurd door gemeenteraad

inhoudelijk & financieel gedeelte

stand van zaken prioritaire beleidsdoelstellingen

= hoofdzakelijk bijsturing, grote wijzigingen moeilijker

Tips in functie van BBC-cyclus

- Bekijk huidig meerjarenplan / financieel plan en laatste jaarrekening
- Vertaal Natuurpunt voorstellen ook financieel
- Streef naar opname beleidsdomein 'natuur & milieubeheer' met bijhorend budget

Herhaling: 3 belangrijke momenten

natuurpunt

Natuurpunt voorstellen zichtbaar in:

1. Verkiezingsprogramma's politieke partijen (2018)
2. Bestuursakkoord (2018-2019)
3. Meerjarenplan én
financieel plan (2019)

natuurpunt

Meer informatie:

- <http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/>
- www.vvsg.be
- www.bondbeterleefmilieu.be/lokale-besturen

natuurpunt

Openbaarheid van bestuur

www.openbaarheid.vlaanderen.be

Wat kan ik opvragen?

Binnen het stramien van de openbaarheidsregelgeving kunnen alleen bestuursdocumenten opgevraagd worden. Loutere vragen om informatie vallen hier niet onder. In principe zijn alle documenten waarover een overheid beschikt, openbaar. Er gelden wel een aantal uitzonderingen die de overheid mag invoeren om andere belangen te beschermen.

Voor meer informatie, zie ook: "[wat is een bestuursdocument?](#)" en "[wat zijn vragen om informatie?](#)"

Deontologische code Natuurpunt

- a) De vereniging is ***politiek ongebonden***.
- b) Het is een **persoonlijk democratisch recht** om aan politiek te doen.
- c) Voor een beperkt aantal functies zijn er formeel vastgelegde ***onverenigbaarheden***.

Gebruik je gezond verstand

Deontologische code afdelingen

Het mandaat van vrijwilligers uit afdelingen of werkgroepen om de vereniging extern te vertegenwoordigen op publieke of politieke fora (*i.e. minstens het mandaat van afdelingsvoorzitter of het mandaat in gemeentelijke of provinciale adviesraden*) is onder meer onverenigbaar met :

- een bestuursfunctie op het niveau van het Vlaamse gewest in een politieke partij
- een politiek mandaat op gemeentelijk, provinciaal, gewestelijk, Belgisch of Europees niveau
- een aanstelling als politiek medewerker bij een verkozene op gemeentelijk of provinciaal niveau.

Indien deze gemandateerden zich kandidaat stellen bij de verkiezingen, zullen zij hun functie tijdelijk stopzetten, tot aan het moment van de al dan niet verkiezing.

Lokaal beleidswerk GRV 2018

natuurpunt

Schrijf je voorstellen op

Basismemorandum Natuurpunt

Basismemorandum Natuurpunt

Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Biedt inspiratie / kader

- voor afdelingen/werkgroepen
- voor contacten met studiediensten nationale partijen

Nationaal partijniveau

- Gesprekken met 5 democratische partijen (CD&V, groen, N-VA, Open VLD, sp.a)
- Voorstelling aan lokale mandatarissen
 - 3x N-VA (Gent, Edegem, Genk)
 - 1x sp.a (Oostende)

7 hoofdstukken

- Rode draad: meer natuur voor iedereen!
- Meer natuur zorgt voor meer welzijn
- Natuur maakt jouw gemeente klimaatrobuust
- Open ruimte creëert kansen voor natuur
- Nieuwe vormen van landbouw geven zuurstof aan natuur
- Natuur en erfgoed
- Natuurpunt versterkt de samenleving

www.natuurpunt.be/verkiezingen2018

Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Op zondag 14 oktober 2018 trekt Vlaanderen naar de stembus voor zowel de gemeentelijke- als provinciale verkiezingen. Dit schept kansen om het gemeentelijk en provinciaal natuurbeleid te actualiseren en versterken.

Natuurpunt biedt graag inspiratie aan steden en gemeenten om een meer natuurlijke toekomst uit te bouwen. Wil je weten via welke acties je als lokaal beleidsmaker daadwerkelijk verschil kan maken voor de natuur?

Lees dan snel het [basismemorandum](#).

Versillende [lokale Natuurpunt afdelingen](#) bereidden op dit moment een lokaal memorandum voor. Lees de lokale memoranda:

- [Brugge](#)
- [Kortrijk](#)
- [Laarne](#)
- [Pajottenland](#)
- [Ranst](#)
- [Wetteren](#)
- [Wichelen](#)

Ook voor het [provinciaal niveau](#) stellen we memoranda op.

In West-Vlaanderen gebeurde dat in nauwe samenwerking met de West-Vlaamse Milieufederatie. Het West-Vlaamse memorandum vind je [hier](#).

Tips voor plan van aanpak

Inhoud

- Schrijf een (beknopt) memorandum
- Hoe concreter, hoe makkelijker over te nemen
- Denk aan het financiële plaatje

Proces

- Hoe speel je in op de 3 belangrijke momenten?
- Welke activiteit in juni 2018?

Plan realistisch

natuurpunt

*START WHERE
YOU ARE*

Uitwisseling

natuurpunt

Invalshoeken uitwisseling

- Hoe bouw je je lokaal netwerk op?
- Hoe breng je een positief beleidsverhaal?
- Hoe zorg je ervoor dat Natuurpunt een geloofwaardige én betrouwbare partner is?
- Hoe ga je om met overige sectorbelangen?
- Hoe verwoord je het belang van natuur?
- Wat schrijf je in je memorandum? Durf je dromen?
- Hoe hou je vol?

Bij wie kan je terecht met vragen?

Campagneteam

Frank Maes (beweging)

Diederik De Wit (beweging)

Liselotte Vanderoye
(communicatie)

Krien Hansen (beleid –
coördinator campagne)

natuurpunt

www.natuurpunt.be/verkiezingen

Geef lokaal memorandum + goede praktijkvoorbeelden door!

Bedankt

natuurpunt

